

kutak za zdravi trenutak

► **Mr.sci. Tatjana Šoban**
dr.vet.med.
Veterinarska ambulanta 'Goldi'
Zagreb

Mama , hoću psa!

Djeca često u predškolskoj dobi izražavaju naklonost prema životinjama koje susreću kod prijatelja, na ulici... Dolazak kućnog ljubimca veliki je preokret u svakodnevici djeteta i roditelja, stoga u članku dr. Tatjane Šoban pročitajte o kojim sve elementima trebate razmisliti prije nego u vaš dom dođe novi 'član obitelji'.

Dijete Vrtić Obitelj **27** broj 46 - zima 2006./2007.

kutak za zdravi trenutak

Kako reagirati na djetetovu želju za ljubimcem

Odrastanje uz kućnog ljubimca u svakom slučaju ima brojne prednosti i djeluje pozitivno na djetetov razvoj. Kućni ljubimac pomaže djetetu razviti osjećaj nezavisnosti, nužan za sazrijevanje i stjecanje osjećaja odgovornosti. Stvaranjem pozitivnih osjećaja prema novom 'članu obitelji', dijete stječe samopouzdanje koje mu pomaže u kasnijim odnosima s drugim ljudima. Brigom o kućnom ljubimcu ono već u ranoj dobi uči biti odgovorno. Kućni ljubimac je često i djetetov najbolji prijatelj, on sluša njegove tajne i privatne misli (djeca često pričaju s ljubimcima, kao i s plišanim životinjama). Preko svog ljubimca djeca su više povezana i s prirodom. Imati kućnog ljubimca na djecu djeluje pozitivno i u fizičkom smislu jer su kroz obvezne šetnje parkom i izlaženje u prirodu i djeca aktivnija, više borave na svježem zraku, te automatski manje vremena provode pred televizorom ili računalom. Naposljetku, što je također vrlo bitno, djeca kroz odnos s kućnim ljubimcem uče o poštivanju drugih živih bića.

No prije nego ispunite želju svog djeteta, morate razmotriti više stvari. Prvo treba biti svjestan činjenice da početna želja za kućnim ljubimcem može ubrzo splasnuti, jednako kao i oduševljenje za sviranjem klavira. No kako roditelj može znati da će početno oduševljenje djeteta psom ostati trajna ljubav? Moj je savjet - nemojte žuriti. Snažna želja nerijetko brzo i splasne, zamijene je druge želje ili jednostavno padne u zaborav. Bilo bi dobro da se roditelji zapitaju kako je dijete došlo na ideju da nabavi ljubimca. Poznaje li dijete nekoga tko ima psa ili je došlo na tu ideju nakon dječjeg filma ili gledanja crtiča? Kako reagira kada vidi psa na ulici? Priča li rado s vlasnicima pasa? Voli li pričati o životinjama i zanimaju li ga knjige o pasminama pasa ili mačaka? Ako je potvrdan odgovor na većinu pitanja, onda možemo reći da zaista želi kućnog ljubimca.

Možemo li ljubimcu osigurati svu potrebnu skrb

Nadalje, morate biti svjesni činjenice da će, bez obzira koliko vaše dijete obećava da će voditi brigu o kućnom ljubimcu, bar dio te brige, ako ne i sva, pasti na vas. Osobito se to odnosi na predškolsku djecu, koja, naravno, nisu u stanju voditi kompletnu brigu o ljubimcu, bez obzira o kojoj je vrsti riječ.

Osim toga, treba razmotriti je li vrsta ljubimca koju dijete traži prikladna za vašu obitelj, dom i stil života. Za pravilan odabir vrste kućnog ljubimca treba razmotriti više faktora. Npr., pas koji traži šetnju u park barem dva puta dnevno, nije prikladan za obitelj koje po cijele dane nema kod kuće. Treba se zapitati koliko vremena

imamo, i mi i dijete, za brigu oko kućnog ljubimca svakoga dana, gdje ćemo držati kućnog ljubimca (u ili izvan kuće), imamo li za tu vrstu dovoljno prostora u našem domu, koliko novca treba izdvojiti za nabavku te kasnije za svakodnevnu njegu, prehranu i posjete veterinaru.

Kao roditelj koji nabavlja psa, želite da je dijete uz njega sigurno i vjerojatno se pitate koje su pasmine dobre za djecu, a koje nisu. Obično se preporučuju pasmine kao boxer, newfoundlander, zlatni retriever, labrador... no istina je da svi psi imaju potencijal da ugrizu, te da je pasmina psa samo jedan od faktora koji utječe na temperament i ponašanje. Najbolji psi za djecu su oni koji su se dobro socijalizirali, koji su dresirani, koji imaju odgovarajuću prehranu, smještaj, veterinarsku brigu te primaju dovoljno pažnje.

Postoje i drugi kućni ljubimci koji mogu biti prikladni za vašu obitelj, npr. zamorci, hrčci, ptičice... Npr. ribe mogu biti prikladni kućni ljubimci, osobito kod mlađe djece, kojoj možemo prepustiti veliku ulogu u brizi oko njih. Kunići nisu prikladni za djecu ispod 7 godina. Znaju biti jako aktivni, osobito noću, kad djeca spavaju ili ujutro, kad su djeca u vrtiću ili školi.

U kojoj dobi koje životinje

Sigurno se pitate koja je dob djeteta prikladna za kućnog ljubimca? Iako mnogi stručnjaci smatraju da dijete treba imati barem 6 godina prije nego kućni ljubimac stigne u kuću, svatko od roditelja sam najbolje može prosuditi koliko je njegovo dijete zrelo za tu vrstu odgovornosti. Ako ništa drugo, bitno je da vaše dijete ima samokontrolu, te da razumije i poštuje riječ 'Ne'. Ako smatrate da je vaše dijete spremno na kućnog ljubimca, najprije ga upoznajte s nekim ljubimcem vaših prijatelja i pratite ponašanje djeteta. Manja djeca (ispod 3-4 godine starosti) nemaju sposobnost kontrole agresivnih impulsa, te uvijek moraju biti pod nadzorom kad

kutak za zdravi trenutak

su sa životinjama. Djeca mlađa od 10 godina ne mogu se samostalno brinuti za veće kućne ljubimce (pse ili mačke). Svaki roditelj mora nadzirati brigu oko kućnog ljubimca i onda kad smatra da je njegovo dijete dovoljno zrelo da se samo brine za njega.

Najbolji način za učenje djece o pravilnoj brizi je da im sami poslužite kao primjer. Neka pravila moraju se postaviti čim ljubimac dođe u kuću. Npr. naučite djecu kako pravilno primiti, držati i gladiti životinju. Objasnite im da se životinja ne smije vući za uši, rep i sl. To su jednostavna pravila koja su jako važna i pomažu djeci da postanu odgovorni vlasnici. Iako neke aktivnosti oko ljubimaca možete obavljati sami, uvijek uključite djecu objašnjavajući zašto i što točno radite. Čak i mala djeca mogu biti uključena u neki aspekt brige, npr. odabir nove vodilice, pomažući kod češljanja, donoseći konzervu hrane, prazneći posudicu s vodom i sl.

Čega se treba čuvati

Kad ste nabavili kućnog ljubimca, morate imati u vidu i određeni rizik od nekih bolesti koje ljubimac može prenijeti na dijete, s obzirom na to da se djeca igraju s njima, spavaju s njima – doslovce žive s njima. Alergijske bolesti većinom su nasljedne, ali mora se znati da psi i mačke otpuštaju u svoju okolinu alergene koji mogu provocirati i pogoršati određene alergijske bolesti (npr.: astmu, ekcem, rinitis).

Bolest mačjeg ogreba je infektivna bolest, čiji je uzročnik *Bartonella henselae*, a dobiva se ponekad nakon mačjeg ogreba. Simptomi su najčešće povećani limfni čvorovi i povišena temperatura. Psi i mačke su često domaćini raznim crijevnim nametnicima (glistama i trakavicama) kojima su osobito mlađa djeca podložna. *Psitakoza ili ornitoza* je bakterijska upala pluća koju prenose ptice. Uzročnik je *Chlamydia*, a simptomi mogu biti od blage prehlade do

kutak za zdravi trenutak

Obično se za djecu preporučuju pasmine kao boxer, newfoundlander, zlatni retriver, labrador... no istina je da svi psi imaju potencijal da ugrizu, te da je pasmina psa samo jedan od faktora koji utječe na temperament i ponašanje.

.....

Najbolji psi za djecu su oni koji su se dobro socijalizirali, koji su dresirani, koji imaju odgovarajuću prehranu, smještaj, veterinarsku brigu te primaju dovoljno pažnje.

.....

Najbolji način za učenje djece o pravilnoj brizi je da im sami poslužite kao primjer.

Manja djeca (ispod 3-4 godine starosti) nemaju sposobnost kontrole agresivnih impulsa, te uvijek moraju biti pod nadzorom kad su sa životinjama.

jake upale pluća. *Mikrosporoza* je gljivična infekcija koju životinje (najčešće mačke), mogu prenijeti na ljude. Simptomi su svrbež i tipični crveni 'kolotovi' po koži. Ugrizi također mogu biti vrlo opasni, jer osim samog mehaničkog oštećenja mogu prenijeti infekciju. Najopasnija bolest koja se na taj način prenosi je svakako *bjesnoća*. Životinje su također često nositelji vanjskih parazita – buha, krpelja – koji isto tako mogu doći na djecu.

Z bog svega navedenog vrlo je bitno da su vaši kućni ljubimci pod stalnom veterinarskom brigom. Svake godine obavljaju se zaštitna cijepljenja protiv zaraznih bolesti. Svakih 6 mjeseci preventivno se daju sredstva protiv unutarnjih crijevnih nametnika (kod mlađih životinja i češće). Svaki mjesec treba životinju zaštititi sredstvima protiv buha i krpelja, a kod svakog promijenjenog ponašanja životinje, treba potražiti pomoć veterinaru. Starije životinje treba voditi na preventivne sistematske preglede (krvna

slika, laboratorijske pretrage krvi, ekg i ultrazvuk srca...), kako bi se neke bolesti otkrile u začetku. Vrlo je važna i pravilna prehrana. Preporučujem gotovu hranu u kojoj su u pravilnim omjerima sadržani svi vitamini, minerali, esencijalne masne kiseline i sve što je potrebno za pravilan rast i razvoj vašeg ljubimca. Redovita higijena, kako ljubimca, tako i njegovog životnog prostora (redovito češljanje, po potrebi šišanje, kupanje, promjena mačjeg pijeska, promjena stelje kunića i sl.) također su vrlo bitni. Vjerojatno nisam nabrojala sve stvari koje treba razmotriti prije uzimanja kućnog ljubimca, ali sam vas barem navela da razmislite o činjenici da kupiti kućnog ljubimca za vaše dijete nije isto što i kupovina nove igračke.

K ućni ljubimci su živa bića – treba im puno njege, pažnje i ljubavi. Imajući u vidu sve ove pretpostavke, nadam se da ćete djetetu i ljubimcu koji dolazi u vašu kuću omogućiti sretan život u svojoj obitelji.

